

Уманський національний університет садівництва

Факультет менеджменту

Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

**Стратегічні перспективи туристичної та готельно-
ресторанної індустрії в Україні:
теорія, практика та інновації розвитку**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

29-30 жовтня 2018 року

Умань – 2018

Рекомендовано до друку

*Вченою радою Уманського національного університету садівництва
(протокол № 3 від 31 жовтня 2018 року)*

Редакційна колегія:

Транченко Л.В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Кожухівська Р.Б. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Малюга Л.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Саковська О.М. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва;

Тимчук С.В. – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Уманського національного університету садівництва.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори. Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редакційної колегії збірника.

С83 **Стратегічні** перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку: збірник матеріалів Всеукр. наук.-прак. інт.-конф., 29-30 жовтня 2018 р. / Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. – 286 с.

У збірнику матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку» 29-30 жовтня 2018 року подано тези доповідей учених, науковців, викладачів, магістрантів, аспірантів, студентів щодо теоретичних та практичних аспектів інноваційного розвитку туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні.

Видання рекомендоване для студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників, які займаються дослідженнями сфери туризму та індустрії гостинності.

УДК 338.48:640.43

<i>Михайлова Н.В., Свирбиус І.В.</i> СІЛЬСЬКИЙ ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ	108
<i>Нохріна Л.А., Турченко О.В.</i> СМАРТ-ВЕКТОР РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ	111
<i>Олійник А.Л.</i> ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	113
<i>Олійниченко І.В.</i> АНІМАЦІЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДОЗВІЛЯ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ	115
<i>Панасевич О.П.</i> ЯКІСТЬ ОБСЛУГОВУВАННЯ В ГОТЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	117
<i>Пристапа А.Д.</i> КУЛЬТУРА СПОЖИВАННЯ КАВИ	119
<i>Сальнікова Т.В., Вовненко І.А.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ГОТЕЛЬНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ	120
<i>Свирбиус І.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ	123
<i>Тимчук С.В.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ	124

СЕКЦІЯ 4.

РЕГІОНАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

<i>Афанасьєв В.О.</i> ОСТРІВ ДЖАРИЛГАЧ ЯК СКАРБ УКРАЇНСЬКОГО ЕКОТУРИЗМУ. ЗАХИСТИТИ АБО ЗНИЩИТИ?	127
<i>Білик В.В.</i> ІВЕНТИЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ	130
<i>Булахов В.М.</i> ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ	132
<i>Діброва С.А.</i> ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	134
<i>Добрянська Н.А.</i> НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ	135
<i>Журавльова С.М.</i> ПРОЦЕСИ РОЗВИТКУ ПОСЛУГ РОЗМІЩЕННЯ В РЕГІОНІ	137
<i>Малюга Л.М.</i> РОЗВИТОК ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ЦЕНТРАЛЬНОМУ РЕГІОНІ УКРАЇНИ	139
<i>Осипов В.Г.</i> МЕТОДИ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ	141

готелів; 30000 локацій з оренди автомобілів [5]. Через Sabre пов'язані більш ніж 55000 туристичних агентств, більше 400 авіакомпаній, 86000 готелів, 25 компаній з прокату автомобілів, 12 круїзних компаній. Програма Sabre охоплює 35% світового ринку і в основному використовується в Америці [6]. Такі інноваційні системи дозволяють резервувати всі основні складові туристичної інфраструктури, тобто вони фактично утворюють загальну інформаційну систему, яка пропонує розподільні мережі для всієї туристичної галузі.

Таким чином, інноваційна діяльність в сфері туризму спрямована на створення нового або зміну існуючого продукту, на вдосконалення транспортних, готельних та інших послуг, освоєння нових ринків, впровадження передових інформаційних і телекомунікаційних технологій і сучасних форм організаційно-управлінської діяльності. Вкладення невеликих інвестицій в інновації дає великий економічний ефект у вигляді прибутку, з одного боку, та економії власного фонду, з іншого. А застосування інновацій є значним поштовхом для розвитку туристичної фірми.

Список використаних джерел:

1. World Tourism Organization [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.unwto.org/>.
2. Гуржій Н. М. Інноваційні технології в туристичній індустрії / Н. М. Гуржій, А. В. Третинко // Сталий розвиток економіки. – 2013. – №3. – С.221–224.
3. Кукліна Т. С. Сучасний стан розвитку туризму в Україні / Т. С. Кукліна, В. М. Зайцева // Економіка. Управління. Інновації. – 2014. – №2(12). – С.18–23.
4. Мельник И. «Исследования Amadeus: Азия – Мекка мирового туризма 2012» / И. Мельник / Независимое бюро новостей. Новости Украины [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nbnews.com.ua/blogs/46191/>.
5. Galileo / Офіційний сайт Galileo [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.galileo.com.ua/m1/ru/about/o_komp.
6. Офіційний сайт Sabre [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sabretravelnetwork.com.ua/home/about/>.

Тимчук С.В.,

к.е.н., доцент

Уманський національний університет садівництва

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ

Інновації підкріплені сучасними інформаційними технологіями є основою конкурентоспроможності підприємств туристичної галузі та запорукою активізації процесів обміну з іншими секторами економіки країни. Введення інновацій є базою для реалізації досягнень науково-технічного прогресу у туризмі.

Виділяють наступні напрями інноваційної діяльності в туристичному бізнесі: диверсифікація туристичних, ресторанних чи готельних продуктів;

використання нових туристичних ресурсів, що не використовувались раніше; зміни в організації і споживанні традиційного турпродукту; застосування новітніх підходів у менеджменті та маркетингу; виявлення нових готельних і ресторанних ланцюгів та позиціонування у межах нових ринків.

У своїх дослідженнях Ткаченко Т.І. і Туник О.М. описують поняття смарт-туризму, смарт-міста і смарт-дестинації. Передовий досвід управління міськими дестинаціями на світовому ринку туристичних послуг на основі інноваційних підходів та проектів «Смарт місто» свідчить, що нині розроблені і впроваджені безліч інструментів інноваційного характеру (наприклад, Інтернет-речей, технології безконтактних комунікацій, хмарні технології тощо), які забезпечують реалізацію основних положень концепції сталого розвитку туризму та підвищення соціальних стандартів населення. На сьогодні концепція «Smart City» впроваджена в багатьох містах туристично розвинених країн: Іспанії, ОАЕ, Німеччині, Китаї, Південній Кореї [1].

Основними туристичними пріоритетами можуть стати:

1. туристична кластеризація [3];
2. запровадження хмарних технологій та розширення місць використання в громадських місцях Wi-Fi;
3. створення та запровадження туристичних мобільних додатків;
4. використання QR-кодів на всіх туристичних об'єктах;
5. впровадження єдиного туристичного квитку (City Tourism Card) Інтернет-картки туриста
6. запровадження веб-зйомки біля основних туристичних об'єктів міста;
7. переобладнання всіх зупинок наземного громадського транспорту смарт-елементами англійською мовою про маршрут певного виду транспорту, карту маршруту, можливостей пересадок та час прибуття на зупинках громадського транспорту, використання електронних антивандальних сенсорних карт
8. встановлення в музеях електронних табло, де можна на різних мовах переглядати необхідну інформацію;
9. взаємодія місцевої влади та громадськості з колективними засобами розміщення за допомогою електронних панелей, на яких гості могли б спроектувати свій маршрут та зберегти його на власному смартфоні, вибрати туристичний об'єкт, забронювати квитки, завантажити інформацію рідною мовою, залишити відгуки [1].

З метою успішного управління інноваціями у сфері туризму актуальним є реалізація ефективної інноваційної політики. Для аналізу стану інноваційної діяльності та її ефективності, було проведено дослідження туристичних підприємств міста Харкова і області за 2010-2012 роки, яке показало, що до 45% підприємств (вибірка 30 підприємств), що впроваджували інноваційні рішення, мають низький рівень інноваційної політики і не отримали бажаних результатів. Основні причини: неправильність вибору цілей, видів інновацій, їх потужності, неправильність та несвоєчасність заходів з реалізації програми втілення інновацій, не

сприйняття персоналом та інші. Тому важливим є питання щодо вивчення сутності інноваційної політики і можливостей її реалізації на практиці [2].

Цільові інтереси підприємств сфери туризму торкаються насамперед економічної ефективності інноваційної політики, яку пропонуємо розглядати як спроможність досягнення цільових результатів від реалізації комплексу заходів з надання туристичних послуг, направлених на впровадження інновацій в господарську діяльність підприємств по відношенню до витрат на їх реалізацію. Інноваційні зміни на підприємстві не можуть відбуватися без проведення спеціальних заходів за окремими цілями та напрямками.

Борисова О.В. виділяє три групи пошуку ефективності інноваційної політики підприємств, а саме:

- 1) процес створення нового продукту (послуги) – ефективність товарної інноваційної політики;
- 2) впровадження нових технічних рішень – ефективність технічної інноваційної політики;
- 3) процес трансформації організаційно-виробничих функцій та інформаційно-інтелектуальна складова, НДДКР – ефективність політики управління інноваціями або організаційно-технологічної інноваційної політики [2].

Сучасні гравці ринку туристичних послуг зобов'язані брати участь в процесі змін, що відбуваються в навколишньому середовищі. Таким чином, ключова риса підприємства – це здатність адаптуватися до змін і здатність використовувати їх, що означає постійну готовність до інновацій. Для реалізації ідеї нового продукту або процесу, повинні бути набуті нові знання та інформація про очікування навколишнього середовища. Тому, гравці туристичного ринку стикаються з труднощами при розробці інновації, оскільки їхня ціна є надто висока, і використовують імітацію інновацій.

Інновації у туризмі є одним із економічних важелів розвитку та підвищення рівня конкурентоспроможності. Доведена важливість впровадження досягнень НТП як складової сучасного розвитку туристичного сектору України. Проте труднощі в процесі розробки та висока вартість впровадження інноваційних рішень у туристичній сфері призводить до запровадження у життя їх імітацій.

Список використаних джерел:

1. Ткаченко Т.І. Смарт-місто: інноваційна туристична дестинація / Т.І. Ткаченко, О.М. Туник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/315840680_Smart-isto_innovacijna_turisticna_destinacia.
2. Борисова О.В. Ефективність інноваційної політики підприємств у сфері туризму / О.В. Борисова / Вісник ОНУ ім. І.І.Мечникова. 2013. – Т.18. – Вип. 2. – С. 18-26.
3. Tymchuk S.V. Cluster analysis of the effectiveness of tourist companies in Ukraine / S.V. Tymchuk, L.M. Neshchadym / Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 15, частина 2. – 2017. – С.136-141.

Наукове видання

**Стратегічні перспективи туристичної та готельно-
ресторанної індустрії в Україні:
теорія, практика та інновації розвитку**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

29-30 жовтня 2018 року

Видається в авторській редакції

Підписано до друку 06.11.2018 р. Формат 60х84/16.

Папір офсетний. Ум. друк. арк. 16,62

Тираж 100 прим. Замовлення № 2796

Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19, вул. Садова, 2

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006.

тел. (04744) 4-64-88, 3-51-33, (067) 104-64-88

vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com

vizavisadova@gmail.com